

че когато се състои продажбата на вакѣфитѣ то, въ замѣна на доходитѣ отъ самитѣ имущества, ще имъ бѣде прѣдоставенъ доходъ, равенъ на сегашния. Но работата е, че получената сума никога нѣма да достигне до господарственното ковчежничество; а дохода на джамииѣ, училищата и чюшмиѣ, — всичко това ще изчезне въ бездѣннитѣ джобове на посрѣдницитѣ.

Сжествува, освѣнъ това, йоще едно пѣ важно съображение, което зачеква самата сжщностъ на въпроса за вакѣфитѣ. Като продаде вакѣфитѣ, султана, главата на вѣрующитѣ, би нанесълъ съ това окончателенъ ударъ на религиозното чувство, което и тъй е разклатено. Такава продажба би била равносилна, ако да поискаше папата да продаде на търгъ имуществата на всички църкви и на всички християнски общини. А пъкъ всичкото здание на мюсюлманскитѣ общини е съзидено върху вѣратата, отъ която правовѣрнитѣ черпятъ своята честностъ, храбростъ, милосърдие и безгранично самоотвържение, които се срѣщатъ у мюсюлманскитѣ войници, до които йоще не е достигнало развращающето влияние на Европа. Въ частнитѣ и общественнитѣ дѣла ний замѣнихме добродѣтелята съ устава, написани закони и съ толкова съвършени механизми за надзирание, щото онѣзи, които извършватъ нѣкоя безчестностъ, се оказватъ просто слаби въ смѣтанието. Турцитѣ не сж запознати съ това устройство, което едно могло би да нанесе смъртелно поражение на *бакшиша*; когато изчезне тѣхната стара добросъвѣстностъ, то, естествено, че всичко ще се разстрои. Подобенъ фактъ е билъ вече засвидѣтелствованъ за народитѣ на Тихия Океанъ: внесли у тѣхъ новата цивилизация и тий погивнали.

Ний внесохме въ Турция тѣзи економически бичове: ненаситни бюджети, постоянни дефицити, дългъ, който поглъща всяко и налози, възрастаючи непрѣкъснато и турцитѣ въ това сжщото врѣме, не разбрали оная проста истина, че кокошката не може да несе, ако ѝ отнематъ храната и да я измъчватъ. А това ми се струва и указва на истинското целително срѣдство противъ онѣзи злини, които убиватъ оттоманската им-